אף כאן למזרחה של ירושלים אלא [א] לרבנן היכא שריף להו כדתניא היכן נשרפין לצפון ירושלים חוץ לשלש מחנות רבי יוסי הגלילי אומר א אבית הדשן נשרפין אמר רבא מאן תנא דפליג עליה דר' יוסי הגלילי ר' אליעזר בן יעקב היא דתניא 1 על שפך הדשן ישרף (א) שיהא שם דשן (שיקדים לשם דשן) [ב] ר' אליעזר בן יעקב אומר שיהא מקומו משופך אמר ליה אביי דילמא במקומו משופך פליגי תנו רבנן (ב) 2 השורף [ג] מטמא בגדים ב ולא המצית את האור מטמא בגדים ולא המסדר את המערכה מטמא בגדים ואיזהו השורף [ד] המסייע בשעת שריפה יכול אף משנעשו אפר מטמא [ה] בגדים תלמוד לומר אותם אותם מטמאין בגדים ג ומשנעשין [ו] אפר אין מטמאין בגדים רבי [ז] שמעון אומר אותם מטמאין בגדים ניתך הבשר אין מטמאין בגדים מאי בינייהו אמר רבא איכא בינייהו דשוייה חרוכא:

הדרן עלך טבול יום

השוחט ד והמעלה בחוץ (ג) חייב על השחיטה וחייב על העלאה רבי יוסי הגלילי אומר ה שחט בפנים והעלה בחוץ [ח] שחט בחוץ והעלה בחוץ פטור שלא העלה אלא דבר פסול אמרו לו אף השוחט בפנים ומעלה בחוץ כיון שהוציאו פסלו (ד) הטמא שאכל בין קדש טמא בין קדש טהור ו חייב רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל טהור חייב וטמא שאכל טמא פטור שלא אכל אלא דבר טמא אמרו לו אף טמא שאכל את הטהור כיון שנגע בו טמאוהו [ט] וטהור שאכל טמא ז פטור שאינו חייב אלא על טומאת הגוף: **גמ'** בשלמא העלה [י] כתיב עונש וכתיב אזהרה עונש דכתיב 3 ואל פתח אהל מועד לא הביאו [יא] אזהרה דכתיב 4 השמר לך פן תעלה עולותיך וכי הא (ה) דא"ר אבין א"ר אלעזר [יב] כל מקום שנאמר השמר פן ואל אינו אלא לא תעשה אלא שחיטה בשלמא עונש דכתיב 5 ואל פתח אהל מועד לא הביאו אלא אזהרה מנלן אמר קרא 6 ולא יזבחו עוד האי מיבעי ליה לכדר"א (ו) דאמר [יג] ח מנין לזובח בהמה למרקולים שהוא חייב דכתיב ולא יזבחו עוד את זבחיהם אם אינו ענין לכדרכה [יד] דכתיב 7 איכה יעבדו תנהו ענין לשלא כדרכה אמר רבה קרי ביה ולא יזבחו וקרי ביה ולא עוד אכתי [טו] מיבעי ליה לכדתניא (ז) עד כאן הוא מדבר בקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות והקריבן בשעת איסור הבמות

אף כאן כו': **ורבנן.** דמפקי ליה לקרא לטומאת בגדים ולית להו ג"ש: **היכא שריף להו.** לאיזו רוח של ירושלים: **לצפונה של ירושלים.** שכל מעשה חטאת בצפון: **אבית הדשן.** צריך שיקדים לשם דשן מזבח שיהא נקרא קודש לכן מקום שפך הדשן מכלל דלת"ק לא צריך: **רבי אליעזר בן יעקב היא.** דאמר לא אשמועינן על [טז] שפך אלא שיהא מקומו מדרון שיהא דשנו משתפך: **ודילמא במקומו משופך הוא דפליגי.** ומודה רבי אליעזר בן יעקב שיקדים [יז] שם דשן אלא דבעי נמי מקומו משופך (א): **השורף.** המתעסק בצרכי שריפתן [יח] כגון המסייע בשעת שריפה. והאי תנא אית ליה כרבי שמעון דאין מטמאין בגדים עד שיוצת בהן האור: **דשוייה חרוכא.** דהוי ניתך הבשר ואפר מיהא לא הוה. לתנא קמא מטמאין עד שיעשו אפר דאותם קרינא בהו אבל [יט] אפר לא מיקרי ולרבי (ב) אלעזר ברבי שמעון אין מטמאין בגדים:

הדרן עלך טבול יום

השוחט. קדשים בחוץ והעלה [כ] בחוץ בהעלם אחד: **חייב על השחיטה וחייב על העלייה** [כא]. שהן שני גופי עבירה דתרוייהו כתיבי אשר ישחט ואשר יעלה (ויקרא יז): **שלא העלה אלא דבר פסול.** ואין מתקבל בפנים בעינן (ה) דכתיב ואל פתח אהל מועד לא יביאנו (שם): **כיון שהוציאו פסלו.** ואפ"ה חייב וה"ה לשוחט בחוץ ומעלה בחוץ: **הטמא שאכל כו'.** משום דפליגי ר' יוסי הגלילי ורבנן בתרוייהו ודמו הנך פלוגתא להדדי תנינהו גבי הדדי: **כיון שנגע בו טמאוהו.** ואפ"ה [כי] הדר אכיל ליה מחייב ומה לי נטמא בשר על ידו מה לי נטמא ע"י אחרים: **שאינו חייב אלא על טומאת הגוף.** כדכתיב וטומאתו עליו ונכרתה ודרשינן בפ' בית שמאי [לעיל דף מג:] בטומאת הגוף הכתוב מדבר מי שטומאה פורחת ממנו: **גמ'** שחיטה והעלאה ב' פרשיות סמוכות זו לזו באחרי מות: **אלא אזהרה מנלן.** דקא מחייבינן ליה עליה חטאת שאין חטאת באה אלא על לאו וכרת כדתנן (ג) הפסח והמילה מצות עשה ואין חייבין עליהן חטאת במסכת כריתות (דף ב.): **למרקולים.** אע"פ שעבודתו דרך בזיון לסקלו באבנים וזה עובדו דרך כבוד ולא קרינא ביה איכה יעבדו (ד) ואעשה כן ואפ"ה מנין שהוא חייב: **קרי ביה ולא יזבחו וקרי ביה ולא עוד.** דאי [כב] לכדרבי אלעזר לכתוב ולא עוד את זבחיהם לשעירים והאי דכתיב ולא יזבחו לאזהרת שחוטי חוץ אתא דסמיך להאי פרשתא: **ע"כ.** עד המקרא הזה דלא יזבחו כל הענין העליון שנענש [כג] כרת על שחיטת חוץ ועל העלאת חוץ: **מדבר בקדשים שהקדישן בשעת איסור הבמות.** משהוקם המשכן דאילו הנך דהוקדשו מעיקרא אי לא מרבי להו קרא בהדיא מסתמא לא שמעינן להו:

השוחט והמעלה: **כיון שנגע בו טימאהו.** אע"ג דמשכחת לה כשתחב לו חבירו בבית הבליעה סתמא דמילתא מיירי קרא אפילו בנותן לתוך פיו (ט): **אזהרה מנלן.** פי' בקונטרס דקא מחייבי ליה עלה [חטאת] שאין חטאת באה אלא על לאו וכרת כדתנן הפסח והמילה מצות עשה ואין חייבין עליהן חטאת במסכת כריתות (דף ב.) וקשה לפי' דבריש אלו הן הלוקין (מכות דף יג:) משמע ° דקרבן לא בעי אזהרה דפריך התם ודילמא אזהרה לקרבן הוא דהא פסח ומילה דלית בהו אזהרה לא מייתי קרבן ומשני התם היינו טעמא משום דאיתקוש כל התורה כולה לעבודת כוכבים מה עבודת כוכבים שב ואל תעשה לאפוקי הני דקום עשה נינהו ונראה לפרש דהאי דבעי הכא אזהרה מנא לן היינו משום דחשיב ליה בפרק אלו הן הלוקין (שם.) השוחט והמעלה בחוץ ולאו אמתני' [כד] קאי והאי דקתני בכריתות (דף ג.) הפסח והמילה מצות עשה היינו כלומר דקום עשה נינהו ולהכי לית בהו חטאת ומיהו לקמן בשמעתין משמע דלאפוקי לאו קאתיא דפריך רבא הא דתנן פסח ומילה מצות עשה תיתי בק"ו ממותיר ומה מותיר שלא ענש הזהיר כו' וכן פ' המוצא תפילין (עירובין דף צו.) יצא פסח [ומילה] שהן מצות עשה [ופריך] הא כתיב ושמרת את החוקה וא"ר אילעאי כל מקום שנאמר השמר פן ואל הוי לא תעשה אלמא הוי פירושא יצא פסח [ומילה] שיש [כה] בעשה היינו שאין בהן לאו ואזהרה ואין לומר דסוגיא דידן כרבינא דמשני שינויא אחרינא בפרק אלו הן הלוקין (מכות יג:) ומצי למימר אליביה דקרבן קבעי אזהרה דמ"מ קשיא דרבא אדרבא דהיינו רבא בשמעתין והיא מסקנא דמכות דקרבן לא בעי אזהרה אליבא דרבא ולפירוש הקונטרס נמי קשה קצת דהאי תלי טעמא דפסח ומילה משום דלית בהו לאו תיפוק ליה משום דלית בהו מעשה דאפילו לר"ע דאמר לא בעי מעשה הא אמר ריש לקיש בריש כריתות (דף ג:) נהי דלא בעי ר"ע מעשה רבה מעשה זוטא בעי מיהו איכא לאוקמה שמעתין כרבי יוחנן דאמר ר"ע לא בעי מעשה כלל ונראה לפרש דלישנא דמתני' קא דייק דקתני פסח ומילה מצות עשה היינו שהם בקום עשה ומשמע נמי הלשון דלית בהו אזהרה כלל: **מניין לזובח בהמה למרקולים שהוא חייב.** פי' בקונטרס אע"פ שעבודתו דרך בזיון לסקלו באבנים וזה עובדו דרך כבוד ולא קרינא ביה איכה יעבדו הגוים האלה את אלהיהם ואעשה [כו] כן אפ"ה מניין שחייב. ונראה דכל הנהו דלאו אורחייהו בזביחה אע"ג דמכובדים נינהו לא נפקא מאיכה יעבדו כדמוכח בפרק ארבע מיתות (סנהדרין דף סג.) דאמר אביי שלש השתחוואות בעבודת כוכבים [למה] אחת לכדרכה ואחת לשלא כדרכה ואחת לחלק ופריך לכדרכה

שהרי

מסורת הש"ס

א) ת"כ ויקרא חובה פ"ה ה"ה, ב) שם אחרי פרש' ה ה"ח, ג) שם פ"י ה"ו, ד) חולין קא. ת"כ שם ה"ז, ה) עירובין צו. סוטה ה. מכות יג: שבועות ד. לו. ע"ז נא. מנחות לו: לט: ספרי ראה ע, ירוש' כלאים פ"ח ה"א, שבת פ"ז ה"ב, יומא פ"ח ה"ג, סנהדרין פ"ז ה"ה, ו) סנהדרין סא. ע"ז נא., ז) ת"כ אחרי פ"ט ה"ג, ח) לקמן קט., ט) [ועי' תו' סנהדרין פג: ד"ה פרט, חולין קא. ד"ה שפיר].

עין משפט נר מצוה

עג א מיי' פ"ז מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ד:

עד ב ג מיי' פ"ה מהל' פרה אדומה הלכה ד:

א ד ה מיי' פי"ח מהל' מעשה הקרבנות הלכה ה:

ב ו מיי' פי"ח מהלכות פסולי המוקדשין הלכה יג:

ג ז מיי' שם הלכה יב:

ד ח מיי' פ"ג מהלכות ע"ז הלכה ג:

תורה אור השלם

1. וְהוֹצִיא אֶת כָּל הַפָּר אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל מָקוֹם טָהוֹר אֶל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן וְשָׂרַף אֹתוֹ עַל עֵצִים בָּאֵשׁ עַל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף: ויקרא ד, יב
2. וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי כֵן יָבוֹא אֶל הַמַּחֲנֶה: ויקרא טז, כח
3. וַאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר אֲשֶׁר יָגוּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יַעֲלֶה עֹלָה אוֹ זָבַח: וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יְבִיאֶנּוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמָּיו: ויקרא יז, ח-ט
4. הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה: דברים יב, יג
5. אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ כֶשֶׂב אוֹ עֵז בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֱבִיאוֹ לְהַקְרִיב קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יֵחָשֵׁב לָאִישׁ הַהוּא דָּם שָׁפָךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ: ויקרא יז, ג-ד
6. וְלֹא יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת זִבְחֵיהֶם לַשְּׂעִירִם אֲשֶׁר הֵם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה זֹּאת לָהֶם לְדֹרֹתָם: ויקרא יז, ז
7. הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ וּפֶן תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה כֵּן גַּם אָנִי: דברים יב, ל

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ודלמא וכו' משופך הס"ד ואח"כ מה"ד המסייע כגון המתעסק: (ב) שם ד"ה דשויא וכו' לא מיקרי ולר"ש כצ"ל ותיבת אליעזר ברבי נמחק: (ג) שם ד"ה אלא וכו' כדתנן במס' כריתות הפסח וכו' חטאת הס"ד: (ד) שם ד"ה למרקולים וכו' איכה יעבדו ואפ"ה כצ"ל ותיבות ואעשה כן נמחק:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אזהרה וכו' דקרבן לא בעי אזהרה. עיין בב"ק דף קה ע"ב תוס' ד"ה מאי לאו ושבועות דף יח ע"ב תוס' ד"ה ל"ת:

מוסף רש"י

דשויא חרוכא. לרבי אלעזר ברבי שמעון שויה חרוכא לא מטמא דלא פר מיקרי (יומא סח:) **הטמא שאכל כו' חייב.** חטאת, שהאוכל קדשים בטומאת הגוף זדונו כרת, כדכתיב (ויקרא ז) והנפש אשר תאכל בשר וגו': **כיון שנגע בו טמאהו.** קודם שיאכלנו ואפ"ה חייביה קרא (חולין קא.) **שאינו חייב אלא על טומאת הגוף.** וטומאתו עליו וכו' זהו טומאת הגוף והאי קראי קאי והנפש אשר תאכל מזבח השלמים אשר לה' וטומאתו עליו, יכול טומאת הבשר נימא דהאי עליו אבשר קאי ונימא דטהור שאכל את הטמא חייב ת"ל וטומאתו עליו משמע שעדיין היא עליו שיכולין לטהר הכתוב מדבר, וזהו הגוף שטומאה פורחת ממנו על ידי טבילה (לעיל מג:) **מנין לזובח בהמה.** שהיא עבודת כבוד: **למרקוליס.** שעבודתה בזיון, והוא הדין לפעור (סנהדרין סא.) או: אף על פי שאין עבודתו בזביחה: **לכדרכה.** לעבודת כוכבים שעבודתה בזביחה דהא נפקא לן מאיכה יעבדו: **עד כאן.** האי ולא יזבחו בפרשת שחוטי חוץ כתיב כו' (ע"ז נא.):

שיטה מקובצת

אבית הדשן הן נשרפין. עיין בכפתור ופרח דף כא ע"ב:

שינויי נוסחאות

א] תיבת אלא נמחק, וצ"ל ולרבנן. וכן ברש"י (ש"מ): ב] בכתה"י וד"ו ליתא מה שבסוגריים, ועי' יפה עינים: ג] והשורף השורף מטמא כו' (כ"ה ביומא, ב"ש וכי"ב), ובש"מ גורס השורף והמתעסק בצרכי שריפה מטמא בגדים כו'. (וכפי הגר' הגיה כן עפ"י רש"י שכד' ועי' לעיל בד"ה תיבת 'השורף' (דק"ס): ד] זה המסייע כל"ל (ש"מ, כתה"י): ה] מטמאין (דפו"י, וכ"ה ביומא): ו] בכתה"י אבל משנעשו אפר כו' (דק"ס): ז] צ"ל ר"א ברבי שמעון (בה"ז, וכ"ה ביומא וברש"י כאן): ח] בחוץ חייב שחט כו' כל"ל (הגרי"ב, וכ"ה בכתה"י וד"ו): ט] טמאו (כי"פ), ובתוס' טימאהו: י] צ"ל העלאה (ש"מ): יא] צ"ל יביאנו (הגרי"ב, וכ"ה בכתה"י), ובכי"ל יביאנו ונכרת. וכן לקמן: יב] צ"ל אילעא (כתה"י ופרי"ד). בגליון צ"ל אילעאי, וכ"ה בתוס' ד"ה אזהרה ובכל המקומות שציין במס"ש: יג] דאמר ר"א מנין (כתה"י): יד] לכדרכה דנפקא ליה מאיכה יעבדו (כתה"י ש"מ): טו] אכתי (כתה"י וד"ו) ואל: טז] דצריך שיקדים כל"ל (כי"ב): יח] שריפתן בגוון דכתיב אותם כגון כו' (ש"מ, כי"ב), וכ"ה ברש"י ביומא. ולפנינו עפ"י בס"י: יט] אבל פר לא מיקרי הלכך לראב"ש כו'. כ"ה בכל דפוסים הישנים. ולפנינו נד' עפ"י הגהת בה"ח, והנוסח ישנה עיקר והיה הנוסח לפני רש"י כמו שהוא ביומא דראב"ש אומר הפר נמשה כו'. וכ"כ הרש"ש מדעתו, וחכם עדיף מנביא (דק"ס): כ] וכן העלה (שמכ"י, וכעי"ז בכתה"י): כא] בכי"פ העלאה: כב] ג"כ ובספר שון פי' אחר דאי לא אתא אלא לחד אזהרה לא לכתוב אלא ולא יזבחו, מדכתיב ולא עוד משמע דאתא לאשמועי' אזהרה אחרת (ב"ש): כג] צ"ל שנענש (ש"מ, הגרי"ב): כג] צ"ל הענין האלה שנענש כרת (כי"פ). בכ"מ מחק ולהלן תיבות ועל העלאת חוץ, וכן ברש"ש, דהא לא כתיב במעלה אלא לאחריו. ואולי לפי נוסח כי"פ ניחא: כד] אמתני' דהכא קאי כל"ל (צ"ק): כה] צ"ל שהן (כי"ב): כו] עי' הגהות הב"ח אות ד':